

Draghiho zpráva i bezpečnost dodávek. V Lucemburku jednala Rada pro energetiku

15.10.2024 - | Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Opatření navazující na doporučení Draghiho zprávy, pokračující práce na omezování dovozů energií z Ruska i výhled na nadcházející zimu s ohledem na zabezpečení dodávek. V Lucemburku jednala Rada pro energetiku, delegaci ČR na jednání vedla velvyslankyně ČR při Coreperu I Lucie Šestáková. Na okraji zasedání Rady se uskutečnila i schůzka ministrů a zástupců zemí Jaderné aliance, kteří přijali společné prohlášení na podporu jaderné energetiky v EU.

„Dekarbonizace je jednou ze tří hlavních oblastí, na které se Draghiho zpráva zaměřuje. Se všemi doporučeními v této oblasti lze v zásadě souhlasit. Podporujeme zejména důraz na snižování cen energií, protože vysoké ceny energií ve srovnání s hlavními konkurenty EU – Čínou a USA – představují zásadní překážku pro konkurenceschopnost průmyslu v EU,“ říká Lucie Šestáková, velvyslankyně ČR při Coreperu I s tím, že Česko vítá doporučení soustředit se také na jádro a nové jaderné zdroje, které by měly být součástí budoucího bezemisního energetického mixu vedle obnovitelných zdrojů energie.

Pokud jde o financování investic do klimatické a energetické transformace ekonomiky, pokládá ČR za zásadní unijní rámec pro financování udržitelnosti, který by však měl být zjednodušen, a to především za účelem zlepšení přístupu k financování pro malé a střední podniky.

ČR souhlasí, že podstatnou příčinou ztráty konkurenceschopnosti EU je také nedostatečná koherence v legislativě EU. Dlouhodobě také prosazuje, aby legislativní návrhy Evropské komise byly vždy doprovázeny posouzením dopadů zaměřovaného na úroveň členských jednotlivých států, aby byla lépe brána v potaz národní specifika.

V rámci plnění cílů plánu REPowerEU, tedy ukončení dovozů energetických zdrojů z Ruska do konce roku 2027, proběhla diskuze k účinnosti aktuálních a možnému zavedení nových opatření. „ČR navrhuje zvážit zavedení mechanismu, který by zajistil, že dovážený plyn ruského původu nebude na cestě do EU přeznačkován jako neruský. Vhodným nástrojem k dosažení tohoto cíle by mohla být například osvědčení o původu, která umožní vysledovat původ plynu až k jeho zdroji. Samozřejmě je třeba zvážit všechny technické aspekty tohoto řešení, aby nedošlo ke zvýšení cen plynu.“ říká Petr Bínhack, zástupce vrchního ředitele sekce energetiky, který se Rady v Lucemburku za MPO účastnil.

Skupina členských států, včetně ČR, podporuje přípravu plánu, který by obsahoval realistický časový rámec a jednotlivé kroky pro dosažení úplné nezávislosti na dovozu energií z Ruska na základě současných projektů. Je třeba také určit nezbytné kroky, pokud jde o alternativní dodávky, právní rámec a zlepšení vnitřní infrastruktury v EU. Zároveň je třeba předložit analýzu dopadů těchto změn zejména na evropský trh s energiemi, ceny a globální dodavatelské řetězce. Je také nutné zajistit, aby každý členský stát byl schopen úplného odklonu od ruského plynu, aniž by byla ohrožena jeho energetická bezpečnost.

Rada prodiskutovala také bezpečnost dodávek a připravenost na zimu. ČR podporuje pokračování dosavadních opatření k úsporám spotřeby plynu. Poptávka po plynu je stále o 18 % nižší než před

krizí, což pomáhá udržovat zásoby a ceny stabilní. Podporujeme také povinné naplnění zásobníků před topnou sezónou. Skladovací kapacity plynu v EU jsou naplněny na 94 %, což zajišťuje stabilitu zásobování během zimy. V roce 2023 zavedené společné nákupy zemního plynu považujeme za vhodný doplňkový mechanismus fungující na dobrovolné bázi. Celkově je EU dobře připravena na nadcházející topnou sezónu i v případě možného výpadku dodávek či očekávaného ukončení tranzitu ruského plynu přes Ukrajinu.

Na okraji Rady se setkali i ministři a zástupci zemí Jaderné aliance, tedy zemí podporující rozvoj jaderné energetiky v Evropské unii, a projednali priority aliance pro nadcházející období nové Evropské komise. *„Po obecném uznání role jaderné energetiky pro dosažení cílů energetické politiky EU, zejména pak zajištění energetické bezpečnosti a stability elektrizačních soustav, kterého se nám v posledních letech podařilo dosáhnout například v rámci Taxonomie či v rámci nového designu trhu s elektřinou, je třeba pokročit dále a zlepšit, respektive zajistit rovné podmínky pro rozvoj a financování jaderných projektů a souvisejících investic, což je jednou z priorit a sdělení zemí Jaderné aliance vůči nastupující Evropské komisi“ říká Tomáš Ehler, zastupující vrchní ředitel sekce jaderné energetiky a nových technologií.* Jaderná aliance, jejíž koordinaci zajišťuje zejména Francie ve spolupráci s Českou republikou, v tomto smyslu přijala společné prohlášení a vyzvala novou Komisi ke spolupráci a podpoře rozvoje jaderné energetiky.

<https://www.mpo.gov.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/draghiho-zprava-i-bezpecnost-dodav-ek-v-lucemburku-jednala-rada-pro-energetiku--283648>